

PATVIRTINTA
Progimnazijos direktoriaus
2023 m. lapkričio 13 d.
įsakymu Nr. V₁ - 100

KĖDAINIŲ „RYTO“ PROGIMNAZIJOS MOKINIŲ, VARTOJANČIŲ NARKOTINES, PSICHOTROPINES, KITAS PSICHIKĄ VEIKIANČIAS MEDŽIAGAS, NUSTATYMO ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kėdainių „Ryto“ progimnazijos (toliau – Progimnazijos) mokinių, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo tvarkos aprašas (toliau vadinama – Aprašas) reglamentuoja mokinių, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimą progimnazijoje.

2. Mokinių, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo tikslas – siekti kuo anksčiau nustatyti ir motyvuoti vaikus atsisakyti žalingų įpročių, laiku suteikti kompleksinę psichologinę, medicininę ar kitą pagalbą mokiniui ir šeimai.

3. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. balandžio 2 d. nutarimu Nr. 437 „Dėl vaikų, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento 2023 m. metodinėmis rekomendacijomis „Psichoaktyviosios medžiagos ir mokykla: prevencijos ir intervencijos gairės“.

4. Šiame Apraše vartojamos sąvokos:

4.1. **ankstyvoji intervencija** – psichologinės, socialinės pedagoginės pagalbos priemonės, taikomos mokiniams po to, kai nustatoma, kad jie vartoja psichiką veikiančias medžiagas;

4.2. **apsinuodijimas** – patologinė organizmo būklė, kurią sukelia narkotinių, psichotropinių, kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimas;

4.3. **apsvaigimas** – psichikos būseną ar elgesio sutrikimas, kuriuos sukelia pavartotos narkotinės, psichotropinės, kitos psichiką veikiančios medžiagos;

4.4. **narkotinės ir psichotropinės medžiagos** – gamtinės ar sintetinės medžiagos, kurios įrašytos į narkotinių ir psichotropinių medžiagų sąrašus, patvirtintus sveikatos apsaugos ministro 2000 m. sausio 6 d. įsakymu Nr. 5;

4.5. **psichiką veikiančios medžiagos** – psichoaktyvios medžiagos, sukeliančios psichikos ir elgesio sutrikimus, kurie klasifikuojami pagal 10-osios redakcijos Tarptautinę statistinę ligų ir sveikatos problemų klasifikaciją (TLK-10), pradėtą naudoti vadovaujantis sveikatos apsaugos ministro 1996 m. spalio 28 d. įsakymu Nr. 542.

II SKYRIUS DARBUOTOJŲ VEIKSMAI, ĮTARUS MOKINIŲ VARTOJUS ALKOHOLĮ, TABAKĄ IR (AR) KITAS PSICHIKĄ VEIKIANČIAS MEDŽIAGAS

5. Progimnazijos darbuotojai, įtarę, kad mokinys Progimnazijoje ar jos teritorijoje turi ar vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, yra apsvaigęs nuo šių medžiagų, nedelsdami informuoja apie tai direktorių, Vaiko gerovės komisijos pirmininką, socialinį pedagogą ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistą.

5.1. Progimnazijos Vaiko gerovės komisijos pirmininkas:

5.1.1. nedelsdamas žodžiu informuoja mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) apie įtarimą, kad mokinys turi ar vartoja narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, yra apsvaigęs nuo šių medžiagų;

5.1.2. kviečia mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) nedelsiant atvykti į Progimnaziją pokalbio ir pasiimti mokinį, apsvaigusį nuo psichoaktyvių medžiagų.

5.2. Socialinis pedagogas informuoja mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) apie:

5.2.1. sveikatos priežiūros įstaigas, kuriose galima nustatyti, ar mokinys vartoja psichoaktyvias medžiagas, ar yra apsvaigęs nuo šių medžiagų, kurios skiria gydymą;

5.2.2. institucijas, įstaigas, organizacijas, teikiančias psichologinę, socialinę, teisinę pagalbą. Apie šią pagalbą teikiančias įstaigas, organizacijas informuojamas ir mokinys.

6. Progimnazijos darbuotojai, įtarę, kad mokinys Progimnazijoje ar jos teritorijoje yra apsinuodijęs narkotinėmis, psichotropinėmis ar kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis ir jo sveikatai ar gyvybei gresia pavojus:

6.1. nedelsdami teikia mokiniui pirmąją pagalbą, organizuoja mokinio pristatymą į sveikatos priežiūros įstaigą;

6.2. informuoja direktorių, Vaiko gerovės komisijos pirmininką, socialinį pedagogą ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistą.

7. Progimnazijos Vaiko gerovės komisijos pirmininkas:

7.1.1. įgalioja asmenį, kuris lydės mokinį į sveikatos priežiūros įstaigą, kol atvyks mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai);

7.1.2. skubiai žodžiu apie tai informuoja mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus).

8. Socialinis pedagogas apie mokinio apsinuodijimą narkotinėmis, psichotropinėmis ar kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis informuoja teritorinės policijos įstaigą ir Vaiko teisių apsaugos skyrių.

9. Progimnazijos Vaiko gerovės komisija organizuoja tolesnę pagalbą mokiniui, jo tėvams (globėjams, rūpintojams), jei reikia, visai Progimnazijos bendruomenei.

10. Kilus pagrįstiems įtarimams, jog mokinys gali turėti draudžiamų narkotinių, psichotropinių ar kitų psichiką veikiančių medžiagų, Progimnazijos darbuotojas nedelsdamas apie tai informuoja socialinį pedagogą ir Vaiko gerovės komisijos pirmininką. Socialinis pedagogas turi teisę prašyti mokinio parodyti jo asmeninius daiktus.

11. Užfiksavus apsinuodijimo narkotinėmis, psichotropinėmis ar kitomis psichiką veikiančiomis medžiagomis atvejus, Progimnazijos Vaiko gerovės komisija užtikrina alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos įgyvendinimą progimnazijoje.

12. Mokiniui ir toliau vartojant narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas Progimnazijos patalpose, jos teritorijoje ar prieigose socialinis pedagogas apie tai informuoja Progimnazijos Vaiko gerovės pirmininką, teritorinės policijos įstaigą, mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus).

13. Progimnazijos vaiko gerovės komisija mokinio elgesį kartu su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) aptaria Vaiko gerovės komisijos posėdyje, numato tolimesnius mokinio elgesio korekcijos veiksmus, informuoja apie mokinio galimybę dalyvauti Ankstyvosios intervencijos (toliau – AI) programoje.

III SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Aprašas įsigalioja nuo jo patvirtinimo dienos ir atnaujinamas (peržiūrimas, keičiamas, papildomas, rengiamas naujas) pasikeitus teisės aktams, kurie reglamentuoja mokinių, vartojančių narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, nustatymo organizavimo tvarką.

15. Progimnazijos direktorius su Aprašu supažindina visus Progimnazijos darbuotojus ir visuomenės sveikatos priežiūros specialistą, vykdančią sveikatos priežiūrą Progimnazijoje.

16. Informacija apie mokinius, vartojančius alkoholį, narkotines, psichotropines, kitas psichiką veikiančias medžiagas, arba mokinius, turinčius priklausomybę nuo šių medžiagų, turi būti disponuojama tiek, kiek reikalinga užtikrinti mokinio teisę būti sveikam, tačiau nepažeidžiant mokinio teisės į privatų gyvenimą, asmens neliečiamybę, todėl ši informacija gali būti teikiama tik Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
